

מראות אלהים הלא פס"ד דשדר לן רחמנא דנפשא הרואה אומר
ברקאי מפ' הר' העובדק שנת חורק חנא דבי חקייא י"ו .
איתי דרש לוחות דפי בניה שנחנו במקומו שהנשים היו טובלות
ביום ז' מבעוד יום וכאשר נתקבל הר' הנ' י"ו לח"ל ביום
מנהג זה להציתו הפך הדין כדוע . ולא עוד אלא כי גם ביום
ח' אס' מבע"י משום סרך ביהה ותחלקן שלא יהיו טובלות
אלא בלילה . ופתח קעו רוב הצניור הם אמרו שאינם יכולים
לקבל דב"ז מפני כמה סיבות אי מפני ריוק בית האורח וטריטות
לבוא באישון לילה ובציה מפני הציה . וגם כי דרך של בעת
ישראל הצטופות להסחיד טבילתן וכמה מהם שיש להם בגים
גדולים או שכנים ואם יבואו בלילה יתורע הדבר להם משא"כ
אם יבואו מבע"י כמנהגם מקודם שהאנשים אינם בבית אין מי
שיודע מזה . וכן שיש הרבה שהם מניקות וטריטות לאיחא פולליהן
אלא השכנות וכדומה שטבילתן בלילה גורמת לפרסום הדבר
משא"כ אם תבאנה מבע"י כמנהגם לא יתורע הדבר לאיש .
הפך אלה פמד ויתודר ארש' ידידו הר' הפוס' י"ו אס' יש
למנוח דר היתר לטובל מבע"י . והנה בהביתו אל כל דב"ק
מכתב לחוקייהו ראייתו ידיו רב לו לא הניח פינה חיות שלא פמד
פליה ואייתי בידיה כל דברי רבני האחרונים הם המדברים בענין
זה ומדברי טולם למד דאין להחיד בשום אישן ביום ז' לטובל
מבע"י אפי' אפי' מתוך אונס . אכן לטובל מבע"י ביום ח' מספק"ל
ופ"ו רצה לפטור על דעתו וכו' ז"ל י"ו בקיער פש גבן לבאר
האם יתכן להקל לטובל ביום ח' מבע"י ולכאורה נר' דש"ד
ודבר זה נלמד מדברי החכמה אדם שכ' בשם ס"ס שאם מתבטט
שמה יריגשו בני אדם והורה המורה לטובל ביום ז' סמוך
לחשיכה אין מוחיחן אותו ואף דמשמע דלא אמרה הר' להקל
אלא באם תבא לביתה משתחשך מ"מ אפ"ל דוקא כשטובלת ביום
ז' או כריך הנאי זה משא"כ בטובלת ביום ח' אפ"ל דטילה
לטובל ביום ח' בשופי דהא מתשו' פה"ג למדוד ולטובל בעוד
היום גדול ביום ח' ולטובל ביום ז' סמוך לחשיכה ולבא בלילה
לביתה ראשיהו תריגשו כי הדדי יניחו ומשום סרך הבת געו
בה וא"כ כי היכי דמשום שמחבישת שלא יריגשו בני אדם אלו
מחזירים בשביעי סמוך לחשיכה ה"ן נתיב ביום ח' בעוד היום
גדול וכו' אלא דלפי סגנון הר' מנחת אדם נר' דלא תחיד ק
הלכה למעשה רק שאם אורה אין מוחיחן אותו אבל להחיד לפתחי'
לא שמענו וכו' ולפי שצטנה לבקש אחד תקנת בנות ישראל ואני
אני סמוך על דעתו פ"כ אמרתי שאל אבין וכו' זקנין ויאמרו
לך אס' יש לפי רוחב מבינתו למנוח דר התר וכו' . אלה הם
קיעור דברי הר' הפוס' י"ו .

ואני אומר דאין טורח ללמוד דבר זה מדיוקי חסמי האחרונים
ז"ל והלא הדבר מוכרח פשוט הדין דהנה דעת הסוברים
להקל כשמתבטטת אס' יכירו בה בני אדם היטב משום דלדעתם
היו טעמא רבה ואונס חשכ דמי לאגרו עובדי דאיתתא
בתלמודא ותוסרו בסוד וש"פ ס' ק"ז דאס' יראה לטובל בלילה
מתחת ציה או פחד גנבים או שסוברים שפרי הפיר דיסלם
לטובל בת' מבע"י ואין ס' דמ"ש טובלת מבע"י פירושו שם
חבא לביתה מבע"י כדי להגלל מן האונס הציה או גנבים וכן
אס' סוברים שפרי הפיר הלא לא יתכן לבא לביתה בלילה וזה
הדבר מוכרח בעצמו שחזרו מבע"י בת' בכל אופן שחובל
להגלל מן האונסים ההם אף שחבא לביתה מבע"י . וכן עדיין
מדברי הסוד שחמ' כ' ואפי' אס' רוצה להמתין עד יום ח' וס'
איה יסלה לטובל ביום משום סרך ביהה ור"ת פ' שחובל
לטובל סמוך לחשיכה וחבא לביתה משתחשך ורש"א אומר
שצ"ה להמתין עד שתחשך וכו' ואח"כ כ' וזיכא דזיכא אונס
בגן שיראה לטובל משני ציה או גנבי' או שסוברים' שפרי הפיר
יסלה

בסמך שקל תרי תלמי בצגר מתקנת חכמים דהחפ שאני שלא
נעשית באיסור' מופרש אבל כאן שנעשית באיסור' מפור' ששמו
אוחה כשפר האל ולא פי' בפי' באוחה שפה שנותן לו ש"ס
הא"ל פיסקא באיסור ולא מהני מה שסס אוחה אח"ך כשפר
היוקר ליסול חלק במותר משפר היוקר אבל אס' בשעת הא' היה
מפרש שנותן לו ש"ס אה"ן הוה מהני מה שסס אוחה פתח
כשפר היוקר ליסול ריח בעושר כ"ז מתבאר להדיא בדברי הרב"י .
ותימה על רמ"א שלא ביאר דברו .

ש"ך ס"ק כ"ג ז"ל ול"נ דאפי' טוענו דהא המלוא פטור בלא
שט' אס' אומר בהתר לקחתי כלעיל ס' קס"ס ס"ק פ"ג
פ"כ נ"ב ז"ל ס"ק פ"ה . ולא ידיתי לטוף דפתו כי אין שום קשר
ושטיטת לזין זה פס הק' דס' קס"ט כמובן .

ס' כ"ג ואין צריך ליתן לו ש"ט מהחלק השני וכו' כ"כ רס"י
ונתן ס' האיל ובל"ה הא. מורה בחלקו פ"ט וי"ל דהא
אפי' באת ליה בזהמה אחרייתו אמר' לפיל בגימור' דלריך פכ"פ
לחת לו מותר שלש אבל לפוטרו בלא כלום איסור' איכא וכו' פ'
לפיל בס' ב' . ונר' דשאני הכא כיון שכבר לקח חלקו בצוף
הפיסקא ובולחית סגי בהכי דומיית דהפלה לו דיער בכל ימי
השחט' דשרי לפיל שס' . וכ"כ בס' טס הישועות . אבל הריטב"א
הוב"ד בש"מ חולק בזה וסובר דלריך ליתן לו ש"ט ועמלו פ"ט .
שם לריך להודיע לחבירו ולהחנות בפני שלשה וכו' כ"כ הרמב"ם
הוב"ד בב"י והטור לא כ' אלא להודיע לחבירו ולא כ' להחנות
בפני שלשה ונר' דחזק מנייהו נקט דין זה נלמד מההיא דהניח
יתמיים גדולים וקטנים אס' אמרו הגדולים ראו שהניח אבא אנו
עושין לפעמי' וסמ"ש בב"י . וכי היכי דהתם לריך הודעה בפני
ג' ולהחנות בפני' שמתאן ולהבא עושין לפעמים ה"ן לריך לומר
בפי' שנוטה לפעמו וזהו שכ' הרמב"ם ודמ"ן בש"פ ולהחנות .
אבל דעת הרמ"ך הוב"ד בש"מ דדוקא התם לריך להחנות בפני'
משום דהם אחין ולא קפדי למיטרה אהדי משו"ה כל שלא
החנו בפני' היו לאחנפ . אבל הכא במקבל פסקא דיי בהודעה
לג' שחולק וא"ל להחנות בפני' שלפעמו עושה וסממא לא
הי מחר' פ"ט .

ס' כ"ז אס' כתוב בשטר דהיב תאריה פסקא וכו' נ"ב ואס'
אין שם שטר אלא נתן לו בפני עדים וא"ל למחית
שטר והפסד או ששניהם מודים ואח"ך נפל ההפסד הס' בש"ס
בין הנותן והמקבל צאנו למחלוקת הראב"ד עם תלמידו הרשב"א
שהאיר רבינו הרב"י ז"ל לפיל בדה' ולענין נותן פסק שהר' בכל
המירוש' בשם הראב"ד כ' דיד בה"ט על הפליגה וכו' מפני
שהפסק בחוקת הפעלים הוא ויתרון חלק ההפסד שהוא נוטל
משום שטר המקבל הוא ואס' בא השכיר להוציא שטר מרובה עו
השכיר פלגי להביא ראיה אבל תלמידו הרשב"א דתו ס' זו משום
דאפי' תימא דהא אפי' ה' הא' במשפט הול"ל דליהוי י מקבל על
הפליגה משום דתפיס וכ"כ הרא"ה ז"ל פ"כ לשון הרב"י . ופיין
פוד להב"י לקמן בדה' ואס' כתוב בשטר או פלגא בצגר ותילתא
בהפסד וכו' שהאיר מחלוקת זה פ"ט .

ונלע"ד דכל ס' שישול בין טוחן הפיסקא למקבל ובפי' למימר
ק"ל או בצחה פלוגתא דרבוותא תלי בפלוגתא זאת
דלעתה הראב"ד ובפניה' שהביא דבריו הנותן הוא העומק ולעת
תלמידו הרשב"א ודמ"ה המקבל שהוא חסום במתן הוא העומק :

סימן פ הלכות נדה

חשובה על פס"ד ששלח אלי מע' הר' בשה"ר חקייא פריני
יצי' ע"ע מבילת דעשים ביום אי אריק .
נהגה יד שלחה אלי באגרת תחתונה יתאגה . וכסתי' ראיתי

